

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 93/2018
29.01.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1065/17 од 29.12.2017. године, поднетом против правноснажне пресуде Основног суда у Ваљеву К 603/2016 од 23.01.2017. године, у седници већа одржаној дана 29.01.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1065/17 од 29.12.2017. године поднет против правноснажне пресуде Основног суда у Ваљеву К 603/2016 од 23.01.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву К 603/2016 од 23.01.2017. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од два месеца и истовремено одређено да се овако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Пресуда Основног суда у Ваљеву К 603/2016 од 23.01.2017. године постала је правноснажна дана 13.03.2017. године јер није било жалбе надлежног јавног тужиоца, као ни окривљеног и његовог браниоца.

Против наведене правноснажне пресуде захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац Ктз 1065/17 од 29.12.2017. године, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 54а КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд сходно одредби члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП утврди да је пресудом Основног суда у Ваљеву К 603/2016 од 23.01.2017. године повређен закон у смислу одредбе члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у корист окривљеног АА.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП достављен окривљеном АА, Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу одредбе члана 486. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, на којој је рамотрио списе предмета, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1065/17 од 29.12.2017. године, је недозвољен.

Одредбом члана 54а Кривичног законика прописана је посебна околност за одмеравање казне за кривично дело учињено из мржње, па је тако одређено да ако је кривично дело учињено из мржње због припадности раси и вероисповести, националне или етничке припадности, пола, сексуалне оријентације или родног идентитета другог лица, ту околност суд ће ценити као отежавајућу околност, осим ако она није прописана као обележје кривичног дела. Дакле, овом одредбом која је императивне природе, по оцени Врховног касационог суда прописано је да је суд дужан да околност да ли је дело учињено из мржње цени као отежавајућу околност, а све у циљу строжег кажњавања за кривична дела учињена из мржње, што обезбеђује јачање кривичноправне заштите у односу на поједине посебно осетљиве друштвене групе чији су припадници жртве различитих кривичних дела која се врше управо због припадности одређеној друштвеној групи.

У конкретном случају Републички јавни тужилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је суд на основу спроведеног поступка, потпуног признања окривљеног АА, исказа оштећеног ББ, као и увида у запис са ЦД поводом овог догађаја неспорно утврдио да је окривљени конкретно кривично дело учинио из побуда мржње односно предрасуда према трансродним особама, којој друштвеној групи припада и оштећени ББ и извео закључак да има места примени одредбе члана 54а КЗ.

Повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП постоји ако је кривични закон повређен у питању да ли је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити.

Повреда закона се не може користити ради оцењивања чињеничног стања утврђеног у правноснажној пресуди, а у конкретном случају чињеничног стања везаног за постојање посебних околности од значаја за одмеравање казне – члан 54а КЗ, а како је то Републички јавни тужилац истакао у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Одредбом члана 485. став 2. у вези става 1. ЗКП прописано је да повреда закона у смислу става 1. тачка 1) овог члана постоји ако је правноснажном одлуком или у поступку који је претходио њеном доношењу повређена одредба кривичног поступка или ако је на чињенично стање утврђено у правноснажној одлуци погрешно примењен закон.

Очигледно је из ове процесне одредбе којом су прописани разлози за подношење захтева за заштиту законитости да су то повреде закона, дакле, искључиви разлози због којих Републички јавни тужилац може поднети захтев за заштиту законитости, а из којих

јасно произилази да тај ванредни правни лек не може бити поднет због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

У конкретном случају, није било никаквих активности од стране јавног тужиоца у правцу доказивања да се у конкретном случају ради о злочину из мржње, нити је исти против првостепене пресуде жалбу изјавио. Нису тачни ни наводи Републичког јавног тужиоца да је суд неспорно утврдио да је окривљени кривично дело учинио из побуда мржње, док је у изреци пресуде наведено да је окривљени пришао оштећеном и без икаквог повода предузео радње, ближе описане у изреци пресуде.

Дакле, по оцени Врховног касационог суда захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1065/17 од 29.12.2017. године је недозвољен, јер се, захтевом искључиво упућује на питање да ли је нижестепеном пресудом утврђена околност из члана 54а КЗ, а то је да је кривично дело за које је окривљени оглашен кривим учињено из мржње, а не питање да ли има законских услова за примену наведене императивне одредбе Кривичног законика, односно да ли је поступањем суда на утврђено чињенично стање правилно примењен кривични закон.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 2. у вези става 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци овог решења.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.